

Uzasadnienie

Konieczność nowelizacji rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 493, z późn. zm.) wydanego na podstawie upoważnienia zawartego w art. 30c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.), wprowadzonego art. 28 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.), wynika z potrzeby doprecyzowania sposobu realizacji zadań jednostki systemu oświaty w okresie jej czasowego ograniczenia funkcjonowania.

Projekt rozporządzenia określa rozwiązania, które umożliwiają powrót do odbywania wybranych zajęć praktycznych przez uczniów semestrów programowo najwyższych szkół policealnych oraz zajęć praktycznych z zakresu nauki jazdy pojazdem silnikowym przez uczniów klas III branżowych szkół I stopnia w miejscu ich realizacji, po spełnieniu określonych warunków bezpieczeństwa oraz po uzyskaniu zgody ucznia, a w przypadku niepełnoletnich uczniów – po uzyskaniu zgody ich rodzica lub opiekuna prawnego.

Ponadto od 25 maja 2020 r. uczniowie klas programowo najwyższych branżowych szkół I stopnia i klas III technikum będą mogli odbywać staże uczniowskie, a uczniowie klas III technikum również praktyki zawodowe, u pracodawcy lub w indywidualnym gospodarstwie rolnym, po wyrażeniu zgody przez ucznia, a w przypadku niepełnoletniego ucznia – przez jego rodzica lub opiekuna prawnego.

Wyżej wymienione zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe i staże uczniowskie mogą być realizowane z zachowaniem ogólnopolskich standardów w zakresie zasad bezpieczeństwa związanych ze zwalczaniem epidemii COVID-19, z uwzględnieniem wytycznych ministra właściwego do spraw zdrowia, Głównego Inspektora Sanitarnego oraz ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania – w przypadku zajęć praktycznych w semestrach programowo najwyższych szkół policealnych.

Kształcenie zawodowe teoretyczne w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty, tak jak dotychczas, będzie prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Umożliwienie powrotu uczniom ostatnich semestrów szkół policealnych do realizacji zajęć praktycznych pozwoli m.in. na lepsze przygotowanie tych uczniów do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub egzaminu zawodowego.

W projekcie rozporządzenia przewidziano również możliwość skrócenia czasu trwania zajęć dydaktyczno-wychowawczych dla uczniów technikum i szkoły policealnej odbywających praktyki w okresie ferii letnich, jeżeli organizacja pracy szkoły tego wymaga.

Ponadto dodano przepisy wskazujące, że w przypadku zaliczenia praktyk zawodowych na podstawie doświadczenia w danym zawodzie lub zrealizowanego wolontariatu w dokumentacji przebiegu nauczania wpisuje się odpowiednio „zwolniona” lub „zwolniony” oraz podstawę prawną zwolnienia. W przypadku zaliczenia praktyk zawodowych na podstawie odbytego przez ucznia stażu zawodowego u pracodawcy lub przedsiębiorcy lub w indywidualnym gospodarstwie rolnym, w ramach regionalnych programów operacyjnych, jeżeli z odbytego stażu nie została ustalona ocena w dokumentacji przebiegu nauczania również wpisuje się odpowiednio „zwolniona” lub „zwolniony” oraz podstawę prawną zwolnienia.

Od dnia 25 maja 2020 r. szkoły podstawowe w zakresie klas I–III oraz szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne w zakresie klas I–III szkoły podstawowej prowadzą działalność opiekuńczo-wychowawczą oraz dydaktyczną. Realizacja podstawy programowej kształcenia ogólnego odbywa się w formie ustalonej przez dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły ustala, we współpracy z nauczycielami, tygodniowy zakres treści nauczania do zrealizowania w poszczególnych oddziałach klas tych szkół.

Zajęcia wynikające z prowadzonej przez szkołę podstawową w zakresie klas I-III działalności dydaktycznej, tak jak dotychczas, będą prowadzili nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej oraz inni nauczyciele nauczający w tych klasach. Natomiast zajęcia wynikające z prowadzonej przez szkołę podstawową w zakresie klas I-III działalności opiekuńczo-wychowawczej będą prowadzili wychowawcy świetlic szkolnych. W razie zaistnienia takiej potrzeby, zajęcia te będą mogli prowadzić również inni nauczyciele zatrudnieni w tej szkole lub zespole szkół, w skład którego wchodzi szkoła podstawowa, z tym że w pierwszej kolejności prowadzenie tych zajęć dyrektor szkoły powinien zlecać nauczycielom, którzy z uwagi na zmienione warunki kształcenia w związku z ogłoszonym stanem epidemii nie realizują zajęć w wymiarze wynikającym z ich umowy o pracę lub aktu mianowania.

Zajęcia wynikające z prowadzonej przez szkołę podstawową w zakresie klas I-III działalności opiekuńczo-wychowawczej oraz dydaktycznej nauczyciel będzie realizował w ramach obowiązującego go przed dniem 12 marca 2020 r. tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, a w przypadku godzin zajęć realizowanych powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć – w ramach godzin ponadwymiarowych.

W przypadku, zlecenia prowadzenia powyższych zajęć nauczycielowi, który prowadzi również zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia, dyrektor szkoły na nowo określa organizację realizacji przez tego nauczyciela zadań z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu realizacji tych zadań, mając na uwadze, że te zajęcia oraz zajęcia realizowane na terenie szkoły nauczyciel realizuje w ramach obowiązującego go przed dniem 12 marca 2020 r. tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, a w przypadku godzin zajęć realizowanych powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć - w ramach godzin ponadwymiarowych. Rozwiązanie to dotyczy również nauczycieli przedszkoli, którzy prowadzą zarówno zajęcia na terenie przedszkola, jak i zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia.

W projekcie rozporządzenia doprecyzowano, że w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 od dnia 25 maja 2020 r. dyrektor szkoły zorganizuje konsultacje dla uczniów oraz przekaze uczniom i ich rodzicom informację o formie i terminach tych konsultacji. Formę konsultacji ustali dyrektor szkoły w zależności od warunków epidemiologicznych panujących na terenie gminy, w której szkoła się znajduje, przy spełnieniu wytycznych ministra właściwego do spraw zdrowia, Głównego Inspektora Sanitarnego oraz ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

W projekcie rozporządzenia wprowadza się także pojęcie innej osoby wykonującej zadania danej jednostki systemu oświaty. Pojęcie to dotyczy osób zatrudnionych w jednostkach systemu oświaty, w tym również w placówkach doskonalenia nauczycieli i poradniach

psychologiczno-pedagogicznych, które wykonują zadania merytoryczne, jednak nie są zatrudnione na stanowiskach nauczycieli. Celem zmiany jest usprawnienie pracy tych osób poprzez umożliwienie korzystania z narzędzi udostępnionych na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej.

Badanie przydatności oraz egzamin wstępny w zakresie uzdolnień, predyspozycji lub praktycznych umiejętności jest przeprowadzany na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznych szkół i placówek artystycznych. Zgodnie z § 8 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 9 kwietnia 2019 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do publicznych szkół i publicznych placówek artystycznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych (Dz. U. poz. 686) termin przeprowadzenia badania przydatności lub egzaminu wstępnego wyznacza dyrektor szkoły lub placówki artystycznej. Termin ten powinien przypadać w okresie od dnia 1 marca do najbliższego piątku po dniu 20 czerwca roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, na który jest przeprowadzane postępowanie rekrutacyjne. Szkoła lub placówka artystyczna podaje informację o terminie oraz warunkach przeprowadzenia badania przydatności lub egzaminu wstępnego w Biuletynie Informacji Publicznej na co najmniej 30 dni przed terminem ich przeprowadzenia. Zważywszy na obecne ograniczenie funkcjonowania jednostek systemu oświaty, w tym również publicznych szkół i placówek artystycznych, zachodzi uzasadnione ryzyko braku możliwości przeprowadzenia ww. badania i egzaminu w czasie określonym w przepisach ww. rozporządzenia. Ze względu na brak wiedzy co do dalszego rozwoju epidemii w Polsce, niezbędne jest elastyczne określenie wymogów w tym zakresie w celu umożliwienia szkołom i placówkom racjonalne i efektywne przeprowadzenie rekrutacji na nowy rok szkolny.

Zgodnie z § 13 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 493, z późn. zm.) zawieszono w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty zastosowanie przepisu art. 53 ust. 1d ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, który określa obowiązki specjalistycznej jednostki nadzoru – Centrum Edukacji Artystycznej w zakresie publikacji regulaminów form badania jakości kształcenia artystycznego. Zaproponowana regulacja uzupełnia więc obowiązujący już przepis, precyzując zadania Centrum w tym zakresie w bieżącym roku. Zaproponowane regulacje nie spowodują dodatkowych skutków dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 18 maja 2020 r., z wyjątkiem § 1 pkt 1 lit. b i c oraz pkt 2 lit. b i c, pkt 3 i 5, które wchodzi w życie z dniem 25 maja 2020 r.

Przewidywany termin wejścia w życie rozporządzenia nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego i jest uzasadniony ważnym interesem państwa.

Projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych wymagających notyfikacji w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) oraz nie podlega notyfikacji na zasadach przewidzianych w tym rozporządzeniu.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia.

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), należy stwierdzić, że rozporządzenie uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.